

The Great Game of Power

Oorsprong/doelstelling:

De "Great Game of Power" is een van de spelmethodieken die Augusto Boal toelicht in zijn 'Games for Actors and Non-Actors' (een standaardwerk voor iedereen die met Theater van de Onderdrukten bezig is).

Het spel laat toe om onze assumpties over macht te onderzoeken en ook om een meer veelzijdig machtsbegrip te ontwikkelen. Het is een ideale oefening om een verkennende discussie over macht (en tegenmacht) geanimeerd te starten. Zo vermijd je een abstracte discussie, los van de dagelijkse realiteit en waarden van de deelnemers. Een dergelijke discussie zegt immers weinig.

In deze oefening vertalen deelnemers hun machtsbegrip naar beelden op de scène. De oefening lijkt zeer symbolisch, maar laat toe om makkelijk de link te leggen met reële vormen van macht in de samenleving. Zo kan je als begeleider de vertaalslag opnieuw maken, maar dan in omgekeerde richting.

Duur: 20 à 30 minuten

Deelnemers: Minimaal 6 deelnemers. Ideaal 8 of meer.

Benodigheden:

- 1 tafel
- 6 stoelen
- 1 fles
- Flip chart met papier is handig bij de nabespreking

Opstelling

Alle deelnemers nemen in een cirkel plaats rond een denkbeeldige scène. In die scène staan willekeurig opgesteld: een tafel, zes stoelen en een fles.

Methode

Er zijn twee spelfasen. In de eerste veranderen de deelnemers één voor één de positie van een van de voorwerpen. In de tweede fase betreden ze zelf de scène.

Fase 1: Het machtigste voorwerp

Leg als begeleider ('joker' bij Boal) uit dat het de bedoeling is om één stoel machtiger te maken dan alle andere voorwerpen. Deelnemers mogen elk om beurt een handeling uit voeren. Ze kunnen een voorwerp plat leggen, stapelen, verhuizen... Let wel: geen van de voorwerpen mag de scène verlaten. Na hun zet keren ze terug naar de cirkel en mag een volgende deelnemer een wijziging aanbrengen.

Laat dit even doorgaan, tot er geen spontane suggesties meer overblijven. Vraag de groep of ze het er over eens zijn dat één stoel nu machtiger is dan de andere vijf stoelen, de tafel en de fles. Als er geen consensus is, kan je nog een laatste kans geven om een wijziging te suggereren.

Fase 2: Neem de macht weg!

In de tweede fase worden deelnemers uitgenodigd om de macht weg te nemen van de machtigste stoel. Dit kan door zelf nog een machtigere positie in te nemen of door de machtsbasis van die stoel te ondermijnen. Geef geen suggesties of aanwijzingen. Laat de groep zelf met ideeën aankomen.

Voorbeeld: Mohamed gaat met een vuist in de lucht op een stoel staan en kijkt zo boven alle andere voorwerpen uit. Ga na of iedereen vindt dat hij nu machtiger is dan de stoel. Vraag vervolgens of iemand een idee heeft om de macht van Mohamed weg te nemen.

Oordeel als begeleider nooit zelf over het succes van een interventie, maar kaats de vraag terug naar de groep. "Is het Piet gelukt om de macht van Cynthia weg te nemen?" Indien het algemene gevoel is dat dit niet gelukt is, bedank Piet dan voor zijn suggestie en nodig de groep uit om iets anders te proberen. Is Piet er volgens de groep wel in geslaagd om de macht van Cynthia af te nemen, dan blijft hij op de scène. Stel dan opnieuw de vraag of iemand er in slaagt nog een machtigere positie dan die van Piet in te nemen.

Als je voelt dat de inspiratie op is, dan beëindig je de oefening. De groep mag zichzelf feliciteren met een applaus en de voorwerpen worden opzij geplaatst. Voor de nabespreking neem je opnieuw plaats in de cirkel.

Nabespreking

Vraag deelnemers wat ze van het spel vonden. Wat is hen opgevallen aan de verschillende interventies? Waarom leken sommige interventies succesvol en anderen niet? Blijf even bij de oefening zelf en maak dan de link naar de samenleving. Wat leert deze oefening ons over macht in de samenleving? Wat zijn kenmerken van macht? Welke soorten macht hebben we gezien?

Tips voor jokers!

- Stop het spel niet te snel. Vaak zie je dat deelnemers starten met een heel stereotype manier om naar macht te kijken. Waar het spel vordert, worden ze creatiever. Indien dit het geval was, verwijst dan in de nabespreking naar deze vaststelling. Leg de link met de realiteit: de zichtbare macht is wel wat het eerst in het oog springt, maar daarom is het nog niet de enige (of de meest duurzame) vorm van macht. Welke vormen van macht kunnen wij ontwikkelen?
- Wanneer het voor een groep moeilijk is om tijdens de nabespreking de afstand tussen spel en realiteit te overbruggen, help de groep dan door terug te grijpen naar de oefening. Als je tijdens de oefening foto's hebt gemaakt, kan je verwijzen naar die beelden of je vraagt een deelnemer om het beeld dat hij tijdens de oefening maakte te hernemen. Vraag nu expliciet: wie of wat herken je in dit beeld? Waaraan doet deze houding je denken? Wie zou hij/zij kunnen zijn? Zo krijg je de discussie alsnog op gang.

Wie meer wil weten over 'the Great Game of Power' en andere oefening uit het arsenaal van het Theater van de Onderdrukten, kan ons contacteren op info@labovzw.be

Ontdek ook enkele andere tools in de rubriek 'Aan de slag!' op www.labovzw.be

'Kennen en veranderen – dat is ons doel' – Augusto Boal

Gebruik, delen en verspreiding van deze tool zijn toegelaten voor niet-commercieel gebruik, mits vermelding van LABO vzw. Ieder gebruik of herwerken van deze tool kan enkel onder dezelfde 'creative commons' licentie.